

Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen

Høringsuttalelse

Evalueringen av Den kulturelle skolesekken

Det vises til brev fra Kultur- og kirkedepartementet av 9. november 2006. Gjennom brevet ble evalueringsrapporten vedrørende Den kulturelle skolesekken (heretter DKS) oversendt.

Evalueringsrapporten av DKS peker på ulike problemstillinger og utfordringer. En overordnet konklusjon er imidlertid at "(...) det er stor enighet om at Den kulturelle skolesekken er viktig som kultur- og skolepolitisk tiltak.", og det pekes på at man gjennom evalueringen har møtt mye entusiasme rundt DKS. Videre pekes det i evalueringsrapporten på at man gjennom DKS har lykket med å skape en Skolesekk med sterk lokal forankring, og en Skolesekk som samtidig bærer preg av et mangfold av kunstarter – noe som er i tråd med Stortingets intensjoner for tiltaket.

Rapporten gir således et generelt positivt bilde av den effekt og betydning DKS har lokalt.

Samtidig peker evalueringen på forbedringsområder. Rapporten stiller bl.a. et grunnleggende spørsmålstegn ved det som oppleves som et delt ansvar på statlig nivå: *"Ordningens akilleshæl er det delte ansvaret. Man kan si at det er en spenning mellom pengemakt og arenamakt i og med at Kulturdepartementet har ansvaret for pengene, mens Kunnskapsdepartementet har ansvaret for arenaen der pengene skal brukes."* Etter vår oppfatning er dette en noe forenklet fremstilling og forståelse av det statlige sektoransvar, men samtidig åpenbart basert på opplevelser på regionalt og lokalt nivå.

Slik finansieringen er bygd opp fra statlig side kan DKS i første rekke oppfattes som et kulturpolitisk virkemiddel. Samtidig er DKS gitt innpass i skolene/barnehagene og vil gjennom dette også ha en skole- og opplæringsfunksjon. Det fremstår i så måte som helt avgjørende at statlige myndigheter tydelig uttrykker intensjonen med selve ordningen, samt hvilke funksjon/rolle aktørene lokalt er ment å ivareta. Her vil det opplagt være lokale variasjoner avhengig av kommunenes størrelse, organisering og kulturliv. I tillegg oppfattes det regionale forvaltningsnivået å være svært avgjørende.

Vi mener at det i så måte det vil være svært viktig at aktørene på statlige utvikler og skaper enighet om ovennevnte. En slik enighet vil etter vår oppfatning bedre samarbeidsgrunnlaget og rolleforståelsen lokalt. Vi tror samtidig at det kan være fornuftig å bruke en statlig institusjon som kommunikasjonskanal når det gjelder DKS, kulturskolene og temaet kunst og kultur i opplæringen. Vi tror i så måte at Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen kan få en koordinerende og samordnende funksjon. I senterets mandat heter det at "Senteret skal være et nasjonalt ressurscenter for kunst og kultur i opplæringen, og favner barnehage, grunnskole, kulturskole og videregående opplæring, førskolelærere, lærere som underviser i kunst og kultur i grunnopplæringen og lærerutdanningen, skoleledere, studenter, forskere og læremiddelutviklere."

Samtidig vil vi understreke at man i evalueringsrapporten har vist til "Nordlandsmodellen", hvor samarbeidet mellom de ulike sektorene kultur – skole synes å ha fungert svært bra. I Nordland har DKS bidratt til å utvikle et bredt og godt nettverk på både lokalt og regionalt nivå på tvers av fagområdene, og man oppfatter ikke noen konflikt mellom skole og kultur med hensyn til kvalitetsbegrepet i DKS. Vi mener at "Nordlandsmodellen" bør fungere som en foregangsmodell i den videre satsingen i DKS, bl.a. fordi man i denne modellen ikke har opplevd at det er et sterkt spenningsforhold mellom kultur- og skolesektoren, men at man snarere har dratt nytte av de synergieffektene som kan utspilles i feltet kultur – skole.

I evalueringsrapporten beskrives en aktiv, dialogisk modell som den beste modellen i forhold til elevenes utbytte av DKS. En slik modell forutsetter aktiv samhandling mellom elever, lærere og kunst- / kulturinstitusjoner. Vi mener at man i videreføringen av DKS bør ta til hensyn denne vurderingen, og en viktig forutsetning for at vi mener den dialogiske modellen bør videreføres, er at denne gir rom for både opplevende og skapende virksomhet hos den enkelte eleven – og i mange tilfeller også hos de øvrige aktørene – som f.eks. lærer og kunstner. I denne sammenheng nevnes det i evalueringsrapporten at det arbeides med en kommune / skolepris til beste DKS-skole, som et ledd i synliggjøringen av de gode eksemplene. Vi mener imidlertid at det er svært viktig at det fokuseres på forskning rundt hva som de facto er den mest utbytterike modellen, og at man i videreføringen av DKS også vurderer de gode eksemplene i sammenheng med forskning på området. Her mener vi det bør oppfordres / initieres til forskning som kan fremme kunnskap omkring hva som gir best utbytte i forhold til tiltakets hensikt. Et ledd i synliggjøringen av de gode eksemplene, kan være å utvikle solide ressursbaser for de som arbeider med kunst- og kulturformidling. En slik ressursbase mener vi bør legges til Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen, da det ligger i dets mandat at det skal være et ressurscenter for ulike medvirkende aktører i forbindelse med kunst og kultur i opplæringen. Dette mener vi imidlertid er et eksempel på at det er behov for en rolleavklaring mellom ulike instanser på statlig nivå.

Oppsummerende vil vi peke på at vi er positive til evalueringsrapportens innstilling til å viderføre – og videreutvikle Den kulturelle skolesekken. En videreføring innebærer imidlertid en eksplisitt prinsipiell debatt omkring grunnlaget og intensjonen til DKS, noe som impliserer en rolleavklaring mellom kultur – og skolesektoren. Vi mener også en videreføring bør ta utgangspunkt i de modellene som fungerer godt, og hvor elevene synes å ha fått det beste utbyttet av DKS. Implisitt i dette ligger et behov for ytterligere forskning og kompetanseutvikling i forhold til kunnskap om hvordan kunst- og kulturfagene i skolen kan styrkes.